

LANTMÄTERIET

Samrådsunderlag gällande ökad årlig brytning i
Forsby kalkstenstäkt, Forsby 2:50,
Vingåkers kommun

Samrådsunderlag gällande ökad årlig brytning i Forsby kalkstenstäkt, Vingåkers kommun

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	2
1 Administrativa uppgifter.....	3
2 Samråd och fortsatt process	3
3 Nordkalks verksamhet i Forsby	4
3.1 Företagsfakta	4
3.2 Motivering till ökad brytningstakt.....	4
4 Beskrivning av verksamhet i Forsby.....	4
4.1 Tåktverksamheten i korthet	4
4.2 Vattenverksamheten i korthet	5
4.3 Efterbehandling	6
5 Lokalisering och planförhållanden	6
6 Förväntad omfattning på miljökonsekvensbeskrivningen	6
6.1 Närliggande bostäder	6
6.1.1 Buller, vibrationer och luftstöt vågor.....	6
6.1.2 Privata brunnar och grundvatten	7
6.1.3 Damning	7
6.2 Naturvärden.....	7
6.3 Kulturmiljöer och fornlämningar.....	7
6.4 Närliggande näringsverksamheter.....	7

Sammanfattning

Nordkalk planerar att ansöka om tillstånd till ändring enligt miljöbalken av den pågående täktverksamheten i Forsby kalkstenstäkt för att tillåta en ökad årlig brytning. Verksamheten kommer fortsatt att bedrivas inom nuvarande verksamhetsområde och täktområde (se bilaga 1, Karta över verksamhetsområdet) samt i övrigt i enlighet med kraven i befintligt miljötillstånd M 4049-13, daterat 2015-02-07.

Ändringsansökan grundar sig i ökad efterfrågan på kalksten med hög kvalitet samt ökat behov av jordbrukskalk som begränsas av att den nuvarande årliga brytningsvolymen är 190 000 ton, inklusive sidosten.

All övrig verksamhet kommer att fortgå som beskrivet i den tidigare täktansökan och det befintliga tillståndet. Hanteringen av täktvattnet kommer inte att ändras. Bullernivåerna i täkten bedöms påverkas marginellt av ökad årlig brytning, däremot bedöms transportererna öka med ca 30%.

Bolaget gör bedömningen att den framtida verksamheten, som inte för övrigt kommer att förändras, kommer att kunna bedrivas med samma villkor som gäller i det befintliga tillståndet.

Utan ändringstillstånd kommer Nordkalk att ha mycket svårt att ersätta den efterfrågade volymen kalksten med den höga kvalitén eller hitta en annan lösning för att ersätta brytningen i annan lokalitet. Brytning i annan lokalitet skulle medföra stor sannolikhet medföra större påverkan på miljö och människors hälsa än ett utökat volymuttag i Forsby täkt.

Detta dokument utgör underlag för avgränsningssamråd enligt miljöbalken 6 kap.

BILAGOR:

Bilaga 1. Karta över verksamhetsområdet

Täktstillstånd 2015 (kan läsas på Nordkalk.se, välj "Om oss" välj Verksamhetsorter – Sverige - Köping - Till våra goda grannar och skrälla ner till notisen Forsby kalkbrott årlig brytning)

Nordkalk AB

Köping
SE-731 29 Köping, Sverige
www.nordkalk.com

tfn +46 (0)10 47 62 500
fax +46 (0)10 47 62 507

VAT-nummer 556073-4054

1 Administrativa uppgifter

Sökande	Nordkalk AB
Organisationsnummer	556073–4054
Kontaktperson	Patrik Ungerstam, +46 10476 2507
Fastighetsbeteckning	Forsby 2:50, Vingåkers kommun
Fastighetsägare	Nordkalk AB
Verksamhetskod enl. miljöprövningsförordningen	10.11

2 Samråd och fortsatt process

Nordkalk planerar att söka ett ändringstillstånd enligt miljöbalken för Forsby kalkstenstäkt. Skälet till ansökan är ökad årlig efterfrågan.

Nordkalk uppskattar preliminärt att ansökan om ändrad täktverksamhet kommer att omfatta:
- Ökad årlig brytning från 0,19 miljoner ton upp till maximalt 0,3 miljoner ton per år.

Nordkalk förväntar sig att ändringen ryms inom det befintliga tillståndet, vilket 2013-2015 prövades grundligt i alla delar. Bolagets bedömning är att kunskapsläget är tillräckligt gott för att täktillstånd ska kunna meddelas för den utökade årliga brytningsvolymen.

Ett obligatoriskt led i tillståndsprcessen är att samråda enligt 6 kap miljöbalken. Nordkalk anser att en betydande miljöpåverkan från den planerade verksamheten kan antas, vilket innebär att undersökningssamråd inte behöver genomföras och att en specifik miljöbedömning ska upprättas enligt 6 kap. 20 § miljöbalken. Av detta skäl ska avgränsningssamråd ske med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten samt med de övriga statliga myndigheter, de kommuner och den allmänhet som kan antas bli berörda av verksamheten.

Syftet med samrådet är att informera berörda parter om planerna och erbjuda möjlighet att ge synpunkter på ändringen i tillståndet. Samrådet syftar också till att avgränsa vilka frågor som behöver undersökas. Genom att göra en lämplig avgränsning kan miljöbedömningen fokuseras till de miljöaspekter som är relevanta och lägga åtgärder på en lämplig nivå i förhållande till påverkan som antas i och med den planerade ändringen.

Nordkalk AB

Köping
SE-731 29 Köping, Sverige
www.nordkalk.com

tfn +46 (0)10 47 62 500
fax +46 (0)10 47 62 507

VAT-nummer 556073-4054

3 Nordkalks verksamhet i Forsby

3.1 Företagsfakta

Nordkalk AB är ett svenskt dotterbolag till Nordkalk Oy Ab, som har verksamhet på trettio orter runt Östersjön och i Centraleuropa och sysselsätter ca 845 personer och har en omsättning på ca 300 miljoner euro. Nordkalk är den ledande leverantören av kalkstensbaserade produkter och lösningar i norra Europa och levererar råmaterial till ett stort antal industrier – såsom stål- och gruvindustrin, papper- och cellulosaindustrin, bygg- och kemiindustrierna – samt lantbruket. I Sverige bedriver Nordkalk verksamhet på åtta orter. Kalksten har brutits i Forsby sedan 1800-talet och i industriell skala sedan 1940-talet.

Verksamheten i Forsby ingår i Nordkalks certifierade ledningssystem (ISO 9001, ISO 14001 och ISO 45001) och i enlighet med de allmänna rutinerna revideras anläggningen regelbundet, både genom interna och externa revisioner, så att anläggningen revideras minst vart tredje år. I ledningssystemarbetet ingår fortlöpande analysering av resultat samt åtgärdandet av noterade avvikelser.

3.2 Motivering för utökad årlig brytvolymer

Nordkalk avser att fortsätta bryta och krossa kalksten i Forsby med ytterligare förädling i Köping under överskådlig tid.

Skälet till att Nordkalk söker tillstånd för utökad årlig brytning i Forsby täkt är ökad efterfrågan. Utan ändringstillstånd kommer Nordkalk att ha mycket svårt att ersätta den efterfrågade volymen kalksten med den höga kvalitén eller hitta en annan lösning för att ersätta brytningen i annan lokalitet. Brytning i annan lokalitet skulle med stor sannolikhet medföra större påverkan på miljö och människors hälsa än ett utökat volymuttag i Forsby täkt.

4 Beskrivning av verksamheten i Forsby

Brytningen kommer i allt väsentligt att bedrivas på samma vis som idag i enlighet med befintligt tillstånd och år 2013 inlämnad ansökan.

4.1 Täktverksamheten i korthet

Verksamheten i Forsby täkten kommer att fortsätta bedrivas på samma sätt som idag, inom befintliga brytområden, med ökad brytningstakt och i övrigt enligt villkor i befintligt tillstånd. Driften omfattar brytningen med tillhörande sidoverksamheter och består av ett antal olika processteg. I korthet ingår följande huvudmoment:

- Avbaning, losshållning, lastning, intern transport, krossning och sortering av kalksten
- Transport till förädling i Köping

Nordkalk AB

Köping
SE-731 29 Köping, Sverige
www.nordkalk.com

tfn +46 (0)10 47 62 500
fax +46 (0)10 47 62 507

VAT-nummer 556073-4054

- Insamling och avledning av täktvatten.

Materialflödet i Forsby bygger på god planering med flera olika arbetsmoment och tekniska steg. Stenhanteringen föregås av avbaning av marken och som genomförs vid behov i intervaller. Efter avslutad brytning ska täktområdet efterbehandlas i enlighet med en i förväg godkänd plan.

Om bergytan är täckt med vegetation eller lösa lager, till exempel från tidigare återställning, föregås materialflödet av att området avbanas. Materialflödet inleds med sprängning. Inför sprängningen används borrhjor för att borra hål för sprängladdningen. Sprängning sker vid behov, i snitt tre till fyra gånger per år och den ökade årliga brytningen ytterligare en till tre sprängningar. De stenblock som blir för stora efter sprängning, så kallade skut, knackas till mindre stenbitar med en hydraulisk hammare på en grävmaskin. Borring och skutknackning sker endast dagtid på vardagar i verksamheten för att minimera störande buller under kvällstid och helger. Den losstagna stenen körs till den mobila krossen och från krossen lastas material på lastbilar för leverans till Köping för vidare krossning, sortering och utlastning.

I Forsbytäkten finns en fordonspark med lastbilar, hjullastare och grävmaskiner som lastar och transporterar den utbrutna kalk- och sidostenen från brytfronterna. Laddning av sprängmedel, inför sprängning, hanteras av entreprenör.

Under vissa perioder flyttas även avbaningsmassor inom täktområdet i syfte att återställa brytområden som är färdigt utbrutna.

Drifftider för verksamheten gäller enligt Nordkalks befintliga tillstånd:

50 dBA kl 07:00–18:00 helgfri måndag-fredag,

40 dBA kl 22:00-07:00 alla dagar och

45 dBA övrig tid.

4.2 Vattenverksamheten i korthet

Ändringstillståndet förorsakar ingen förändring på vattenhanteringen i Forsby. Syftet med vattenhanteringen är att leda vatten från brytområdet och bibehålla dess goda kvalitet samt upprätthålla en god arbetsmiljö i täkten.

Det täktvatten som bildas genom direkt nederbörd, tillrinning av ytvatten och inträngning av grundvatten hanteras enligt tydliga rutiner. Både volym och kvalitet på det vatten som leds ut ur täkten övervakas som en del av Nordkalks kontrollprogram. På så vis säkerställer Nordkalk att täktvattnet bibehåller dess goda status det har i dag. Årligen avleds ca 200 000 m³ överskottsvatten till angränsande Forsån/Öljaren.

4.3 Efterbehandling

Ändringen föranleder ingen ökad påverkan eller ändring i efterbehandlingsplanen. När täktverksamheten avslutas efterbehandlas området enligt en i förväg fastställd efterbehandlingsplan. Det finns i det befintliga tillståndet en detaljerad efterbehandlingsplan, som då efterbehandling av områden blir aktuellt genomförs i samverkan med tillsynsmyndigheten enligt befintligt tillstånd.

5 Lokalisering och planförhållanden

Forsbytäkten ligger söder om sjön Öljaren, ca 70 km längs landsväg till Nordkalks verksamhet i Köping. Området är inte detaljplanerat. I översiktsplanen för Vingåkers kommun framgår att kalkstensbrottet i Forsby utpekats som riksintresse för landets mineralförsörjning enligt 3 kap. 7 § miljöbalken. Täckten ligger delvis inom ett riksintresse för kulturmiljövård men den planerade ändringen kan inte anses innebära påtaglig skada som avses i 3 kap. 6 § miljöbalken. Bägge riksintressen har beaktats i nuvarande tillstånd och påverkas inte negativt av utökad brytning.

Befintligt verksamhetsområde är omkring 220 hektar. Det rymmer hela Forsbytäkten, det vill säga både de delar där Nordkalk aktivt bryter och hanterar sten och utbrutna samt återställda delar. Verksamheten i Forsby utgörs av mobilt kross- och sorteringsverk, lastmaskiner och utlastning till lastbilar.

6 Förväntad omfattning på miljökonsekvenser

Täktverksamhetens omgivningspåverkan och dess konsekvenser, skall då det sker förändringar, bedömas och redovisas, vid behov i en miljökonsekvensbeskrivning. Ett av syftena med samrådet, är att avgränsa miljökonsekvensbeskrivningen så att den får en lämplig omfattning och detaljeringsgrad. Genom att göra denna avgränsning kan miljöbedömningen fokuseras till de miljöaspekter som är relevanta.

6.1. Närboende bostäder

Påverkningen av brytningen i Forsbytäkten på omgivningen är väl kända, baserat på befintlig verksamheten och dess miljöövervakningsprogram. Konsekvens av en årlig ökad brytning inom samma totala brytningsvolym, bedöms medföra främst ökat buller och damning från transporter samt momentant från fler sprängningar som ökar från 3-4 till 5-7 gånger per år.

6.1.1 Buller, vibrationer och luftstöt vågor

Buller är en oundviklig del av täktverksamheten och orsakas både av maskiner, stenhantling och sprängningar. För att klara dagens bullervillkor planeras verksamheten omsorgsfullt med avseende på arbetstider, brytfronternas riktning, transportvägar, placering av infrastruktur, val av utrustning och övriga skyddsåtgärders utformning. En ökad årlig bryttakt bedöms marginellt öka bullret från verksamheten. En bullerberäkningsutredning kommer att låta utföras av en tredje part som bifogas i ansökan.

Utöver det direkta bullret från verksamheten tillkommer buller från den ökade mängden transporter längs landsväg 214, svänger av mot norr längs riksväg 56, enligt pilarna i figur 1. Ökade transporter kan också medföra viss ökad damning.

Figur 1. Karta över transportväg.

Vibrationer och luftstöt vågor uppstår vid sprängning när detonationen fortplantar sig genom det omgivande berget och i mindre grad ut i luften. I särskilt kraftiga fall kan vibrationer och luftstöt vågor orsaka skador på byggnader, bland annat på grunder, murstockar, fönster och putsfasader. Nordkalk har i samband med ibruktagandet av befintligt tillstånd låtit genomföra besiktningsrapporter av privatbostäder och dokumenterat befintliga förhållanden. Gällande villkor framgår av bifogat nuvarande täktillstånd. En ökad årlig bryttakt bedöms inte öka vibrationerna eller luftstöt vågorna, däremot kommer ett ökat antal sprängningstillfällen per år medföra ytterligare tillfällen då vibrationer och luftstöt vågor uppkommer.

6.1.2 Privata brunnar och grundvatten

Påverkan på omgivande grundvatten, även grannars brunnar, kommer inte att förändras. Grundvatteninträngningen till täkten förväntas inte öka på grund av ökad årlig brytning. Kontroll av täktvatten kommer att fortgå enligt nuvarande tillstånd och kontrollprogram.

6.1.3 Damning

Den största källan till diffus damning bedöms vara lastbilstrafiken torra dagar. Vägarna ligger till största del nere i täktområdet på betydande avstånd från bostäder. För att ytterligare minska dammspridningen från verksamhetsområdet vattenbegjuter Nordkalk vägbanor vid behov, särskilt sommartid. Övriga arbetsmoment, till exempel sprängning, orsakar tillfällig och begränsad dammspridning. En ökad årlig bryttakt kan komma att medföra viss ökning av damning från verksamheten.

6.2 Naturvärden

Den planerade ökade årliga brytningen påverkar inte naturvärdena inom eller utanför verksamhetsområdet. Detta innebär även att Natura 2000-området som är beläget på östra sidan av brottet inte kommer att påverkas av den sökta ändringen. Inte heller bedöms några skyddade arter påverkas av ändringen av verksamheten.

Nordkalk AB

Köping
SE-731 29 Köping, Sverige
www.nordkalk.com

tfn +46 (0)10 47 62 500
fax +46 (0)10 47 62 507

VAT-nummer 556073-4054

6.3 Kulturmiljöer och fornlämningar

Den planerade ökade årliga brytningen påverkar inte kulturmiljöer eller fornlämningar då brytningen sker inom nuvarande tillståndsbeviljade område med därtill hörande krav.

6.4 Närliggande näringsverksamheter

I Forsbytäktens omedelbara närhet bedrivs näringsverksamheter i form av jordbruk. Det innebär att utformningen av skyddsåtgärder med hänsynen till boendemiljön även innebär minskad påverkan på intilliggande näringsverksamheten.

6.5 Risk och säkerhet

Den ökade årliga bryttakten kommer att medföra ett ökat antal sprängtillfällen per år. Nordkalk har tillsammans med entreprenören skapat en gemensam samordning gällande risker som kan uppkomma av verksamheten i Forsby. Utöver detta utförs även andra riskkartläggningar gällande utförande av arbete och miljö. Den ändrade verksamheten bedöms inte medföra att verksamheten kommer att omfattas av lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen).